

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeteti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:

Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetési pénzek és reclamációk a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők.

Szerkesztőségi iroda: uri-utca 9 sz.

(Szerkesztővel értekezhetni d. e. 8-9 és d. u. 1-2-ig.)

Kiadói iroda: Városkör 81. sz. a nyomdában.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők; mindenkor esütörtökön estig.

Megjelenik minden vasárnapon.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Tanfelügyelők irányelvei.

Uj tanfelügyelők Rill József ur „Tanterületi Értesítő” ezimen, időhöz nem kötött röpikeken tanügyi évkönyvet ad ki, melynek I-ső közleménye egy ivnyi tartalommal a „Magyar Paedagogiai Szemle” kiegészítő részeként megjelent.

Ezen értesítőből mint rendkívül érdekes közleményt kell kiemelni a tanfelügyelő urnak Vasvármegye valamenynyi tanítójához intézett és megküldött levelét.

Bemutatja magát e körlevélben a tanítótestületnek tudatván, hogy a vallás- és közoktatásminiszternek 1889. évi január 3-án kelt 444 számú rendeletével lett e tankerület vezetésével s irányításával megbízva. Időközben családi és magán ügyeinek rendezésével ministeri engedély folytán majdnem két hónapot töltvén el azon első és legszentebb kötelességét, — hogy tankerületének — mint mondja — valamennyi iskolaköztségét meglátogassa s az általuk fentartott iskolákat megvizsgálva az azokon működő tanítókat is megismerje, nem teljesíthette; és mert ez nem is egyhamar történhetik a Vas megye 480 iskolájában működő 531 tanítóval szemben, — azért írta meg körlevelét, hogy szellemileg társalogjon tanítóival nekik lefesse a mintatanítónak fogalmát és képét, őket irányítsa, vezesse és buzdítva lelkesítse magasabb feladataik szigorú teljesítésére.

De halljuk, hogyan vélekedik ő általában a néptanító hivatásáról! Erre nézve azt mondja: „A jó tanító az iskola. Ha a tanító jó! az iskola is jó; ha nem: nem. A jó tanítónak nem lehet

rosz iskolája; viszont a rossz tanítónak iskolája nem lehet jó. Minden törekvés, minden buzgólkodás melyet a hatóságok fejtenek ki az iskola emelése körül: csakis külső eredményeknek lehetnek szülői: a tulajdonképeni iskola pezsgése egyedül csakis a tanító érdeme; annak pangása csakis a tanító büne. A jóakaratu ténykedés melyet a társadalom, az egyház, a megye és a hivatalos tanfelügyelet fejtenek ki az iskolai intézkedések közül szükséges disztiményeket képez a tanügy monumentális épületén, oly nélkülözhetlen ünnepi dísz, mely az iskola fényének emelésére szolgál: de az igazi iskolai működésre nézve bizvást és egész joggal mondhatja minden tanító: Az iskola én vagyok.”

Mindennek daczára, hogy a tanítói hivatal nagy jelentőségét kiemeli és nagy férfiak mondásaival is támogatja — nem akarja hogy a tanító elkapatott, önhitt, elbizakodott legyen, állását, hivatalát és hivatását túlbecsülje!

Ellenkezőleg óhajtja, hogy a szerénység követelményeit fellépésében soha se téveszsze szem elől.

A tanító legyen művelt, hogy utbaigazítója lehessen a népnek, részint a jövő nemzedék hazafiás, vallásos, emberies és erkölcsös iskolai nevelése, részint a felnőttek oktatása, felvilágosítása és példaadás által, mert a tanító a népért van; ő mindenestül a népé kell hogy legyen. A népért dobogjon kebele; a nép javát mozdítsa elő minden gondolatában, tettében, óhajlásában; a népért verjen szíve minden dobbanása, lüktessen ereiben

véré folyása. A nép fölvilágosítása által mozdítsa elő a nép jólétét!

Legyen a tanító az iskolai önállóság iskolajogi alapon álló elvének helyes és rettenthetlen értelmezője. Legyen kifogyhatlan a szellemi tökéletesülésben, tanuljon, búvárkodjék.

Tanfelügyelők elvárja a tankerülete községeiben működő tanítóktól, hogy a nyilvános életnek egyletek által nyilvánuló kulturális törekvéseiben tevékeny részt vesznek; egymás között az összetartozóság érzetét ápolni, terjeszteni fogják. „A magyar nemzeti iskolának állván ők szolgáltatásban: nem fognak megoszolni felekezettek s nemzetiségek, nem az iskolák fokozatai szerint, hanem szem előtt tartván a célt, a minő őszinte hivei egyházuknak, nemzetiségüknek, a felekezeti és társadalmi életben, ép oly hivei lesznek a szent haza magyar állameszméjének, a magyar nyelv terjesztésének!

Mindezeket elvárja a tanítói kar tagjaitól s mint igéri látogatásai alkalmával ezen elvei szerint bírálandja meg a tanítók eljárását, működésük eredményét.

Ezek ellenében ő meg azon lesz, hogy a tanítói fizetés szabályoztassék, hogy abból gond nélkül tisztos módon meg lehessen élni. Végül azt igéri, hogy a látogatásai alkalmával tapasztalt eredményekről mindenkor igazságos ítéletet fog mondani.

Vannak a körlevélnek egyes részletei, állításai amikhez hozzá fér még szó, amikkel sokan ellenkező nézeteket is vallhatnak, legalább meg-

TÁRCZA.

H Ū S É G.

— A „Köszeg és Vidéke” eredeti tárczája. —

Piros rózsán szűrő túske;
Pislogó tűz setét üszke;
Ép ilyen az én kedvesem:
Viruló arcz, fekete szem.

Mint a rózsá illatával:
Ugy elkábit a szavával;
S mint a túske nyílalása
Szivig hat a pillantása;

És mint a tűz melegével:
Elandalit szerelmével;
De miként a tűznek füstje
A hűség is száll... száll... messze.

Leon.

Fővárosi élet.

— Szervusz Korhasi! — Hát te nem mentél Párizsba?

— Párizsba? Ugyan minek? Hogy annak a csanaille forradalomnak ünnepeljem száz éves fordulóját? amaz átkos forradalomét, mely azt akarta elhítenni a balgákkal, hogy minden ember egyenlő. Lächerlich! Minek ha bizony a kékvér, gentryvér egyenlő volna a pa-

rasztok aludt piros vérével; egy telivér, egy Buccanner egy bugaci lóval! Quelle idée! Vagy hát egyenlőnek tartsam e magam atyám zsellérjének fiával, csak azért hogy ez nagy küzdelemmel lett ur, pedig ugyan nem dolgozott, — orvos lett s a fővárosban egy házat összepraktizált; míg engem csak valami jó parthie menthet meg a bukástól; azért ő palotájában mégis csak paraszt marad, míg én adósságaim tengerén is gentry maradok, kinek ősei Árpáddal jöttek be, kiről az állam utóvégre is köteles gondoskodni főispánsággal, kincstári főhivatallal. A gentry joggal megkövetelheti azt az államtól, mert ősei alapították az államot. A hivatalos lassu lajtorja csak a népnek való.

— Hát hova utazol?

— Még nem tudom: Ostendebe vagy Trouvillebe. A tengeri fürdő hullámai edzik csak az idegeket, különben csakis azért utazom, mert az „chic” elegáns ember csak nem marad itthon!

— Nem is lehet.

— Utaságod még itthon van? Mikor tetszik, hova tetszik utazni? Ezzel a stereotip kérdéssel fordul feléd minden ismerősöd, házi urad, szabód, fodrászod, sőt még a kávéházi pincér is fitymáló arczsal teszi előd a pikolólt. — Uraságod még itthon van?!

Hát olyan nagy szegény nyáron itthon maradni? megszokott, békés hajlékunkban rendes munkakörünkben, régi jó barátaink között.

Minden esetre nem „chic”.

Elvira is azt mondja legalább: boldogabb volna itthon, eszűdes kis családi körében, férje oldala mellett, ki hivatalnok, még pedig olyan rangfokozatban, midőn még nem jár minden évben a rendes szabadságidő s így nem kísérhetné el nejét, aztán nagyon is szerény fizetéséből nem is jutna ki, még az utazási költség sem. De hát Elvira ő nagysága, (a fővárosban minden uri nő

„nagysága”) még sem maradhat a nyáron át itthon, ugy is nagyon lenézi az a kaczer, kövér kis titkárné, hát még akkor, ha egész nyáron itthon maradna! Soha!

Aztán minden ismerőse utazik ilyenkor, még a szomszéd pék felesége is, mennek Tátrafüredre, Mohácsra, Marienbadba. Maradhat-e ő itthon mint egy lenézett pária? Nem, kész inkább a legvégsőre is. Pedig ez a „legvégső” a nőknél sokat jelent.

A férj hivatkozok üres pénztárczájára, már is hivatali előleggel terhelt fizetési ivére, ugy se tudja hogy viszi ki a telet. Az adósság elnyeli.

A nő elragadtatással hallgatja s zokogó könyvek közt esők-özönrel borul az ő áldott Mukikája nyakába. A férj zavarba jön, tapasztalásból tudja, hogy a feleség könnyeit gyöngyökkel, arannyal lehet csak felszárítani.

De neje siet megnyugtatóni. El sem fogadna ily nagy áldozatot. Mily jó az ő Mukikája, hogy ily őszinte volt.

Drávay Muki megkönynebulten sóhajtott fel s korán örült.

Harmadnap hirtelen erős migraine-görcs-roham tépi meg a szép Elvirát, a házi orvos, (persze az rendesen mindig a nőkkal tart s kitalálja rögtön legelőrejtettebb gondolataikat is) komoly arczot vág, köhécsel.

— Az istenért, orvos, — ugy-e nem komoly a baj? kiált fel a férj reszketve.

— Talán még nem, de azzá válhatik, ideg tulfozultság, vérszegénység. Tengeri fürdő segíthetne itt csak alaposan. No, de azt hiszem, egyelőre megtanú Szliács is.

— Nem, nem! — vág közbe idegesen a szép beteg asszony, az idén nem megyek fürdőbe; nem, semmi esetre sem! nem telik.

És újra elötörték a „drága” könnyek. Drávay Muki érzékeny szíve ezt el nem viselheti. Pár rongyos

jegyzéseket tehetnek egyesek: általában véve azonban, ezen körlevél igen kedvező benyomást gyakorol még a nagy közönségre is, mert a hangoztatott, irányelvek gyakorlati alkalmazása vármegyénk kulturális fejlődését nagy méretekben fogja előmozdítani a magyar állameszme megvalósulásához pedig szilárd fundamentumokat rak le.

Üdvözljük Rill tanfelügyelő urat és programját s kívánjuk hogy óhajait valószínű láthassa is!

A magánhitel föltolása.

A hitelnek jótékony hatásait félreismerni nem lehet nemzetgazdasági szempontokból; mert annak kizárásával számtalan ügylet, kötés, csere, eladás és vétel elmaradna, ha csak készpénzzel nem tudnának az érdeklődők fizetni.

Igen sokan vannak, kik az általuk szerzett, örökölt, ajándékban kapott, avagy nyert, szóval összegyűjtött pénzt okszerűleg gyümölcsözőleg kezelni, avagy éppen hasznot nyújtólag forgatni képtelenek, mint ezt látjuk nyugdíjas öregek, özvegyeknél, papoknál, meggazdagodott magánzóknál stb. Pénzüik össze van halmozva, részint értékpapirokba beruházva, részint takarékpénztárakban elhelyezve. Az értékpapirokért a tulajdonos kis perzentet kap, míg a többletet az értékpapirok kibocsájtói élvezik; a takarékpénztárak a betevőknek csak 4-4 1/2% kamatot fizetnek rendszerint, míg a kivévektől 6-8%-ot és járulékokat vesznek; ami ha első pillanatra csekély különbözetet mutat is, — évek során és nagy forgalom összege után olyanynyira jelentékeny, hogy minden takarékpénztárnak, ha csak kezelési hiányok vagy visszaélések el nem követtetnek, okvetlenül meg kell gazdagodnia.

A pénz magában véve közönségesen értéktelen vagy igen jelentéktelen becsű tárgy, gyártmány, készítmény; csakis az által képezettik társadalmi, politikai és közgazdasági faktorrá, hogy államilag kötelezve vagyunk azt csereeszköz és ármérőként elismerni. — Lehet a pénz itt ott nélkülözni is, ha csereértéket kaphatunk természetben; pl. buzár, gyümölcsöt, tejért mézet, a munkáért terményeket vagy iparcikket stb. magától értetve, hogy az árfolyamhoz mért arányban álló mennyiséget és minőséget. De némelykor valamely szolgáltatás, teljesített munka több értéket képvisel mint amit mi terményekben, árucikkekben, tárgyakban adni tudnánk s a többletet mit fizetni kötelesek volnánk — mégis csak pénzben kellene ráfizetnünk s így akár mily erős érvekkel lépjenek is elő a pénznek elméleti ellenesei, mégis csak azt kell beismernünk, hogy a gyakorlati életben a pénz mint ármérő és csereeszköz nélkülözhetetlen és pótolhatatlan forgalmi eszköz. De az is természetes, hogy csakis ez esetben s így minőségében, mert ha föltalmozva, elzárva, penészesedve hevertetik, annak bizony semmi jelentősége addig nincsen, míg mozgósítva nem lesz, nem forgattatik.

A munkás nem dolgozik ha csak neki bért, illetőleg pénzt nem adnak, vagy nem ígérik. Így az iparos, kereskedő, értelmi munkás mind csak pénzért tesz valamit.

Midőn valaki a pénzt nem adja azonnal hanem annak bizonyos idő múltán fizetését igéri s a másik fél akinek a pénzt kapni kell, ezen ígéretet elfogadja, létrejön a hitelügylet, mely egész világon el van fogadva s a közgazdaság és társadalmi élet hatalmas emelvénye, a haladás s fölvirágzás egyik kimagasló tényezőjéül elismerve. A jövő nemzetgazdaságát széles alapú hitelgazdasággá fog fejlődni.

Hogy a hitel a pénzt helyettesíti a forgalomban, és hogy pénz és hitel nélkül számos foglalkozási ágban

szünetelések állanak be számtalan ügylet nem jöhetne létre, arra nézve egy hírneves nemzetgazdasági írónk Karvassynak ezen példáját hozzuk fel: Egy takács az általa készített szöveteket beakarja festetni a festő által de nincsen pénze, melyen a festéket a kalmártól vásárolhatná. Ha hitele van a takácsnak a festőnél, ennek a kalmárnál; akkor mindkettő folytathatja foglalkozását és mindkettőnek lesz keresete; ellenkezőleg ezek kevesebb árucikket állíthatnak volna elő s a kereskedőknek se lett volna nyeresége.

A hitel hasznos tehát annak is aki igénybe veszi, annak is aki nyújtja.

Különbséget kell mégis tennünk a föreirózott hitelműveletek és a reális hitelügyletek közt. A hitelnyújtást annyira hasznosítani tudják, mert különböző kibujókkal a törvényes kamatoknál drágábban szoktak némely hitelezők manipulálni. Ezek maguk kínálják és szereznek utján kínálgatják, ajánlják a hitelt, sőt hirdelapokban hirdetik, úgy szólván a piacon dobolják hogy aki az ajánlott hitelt igénybe nem veszi az beteg lesz. Valóban eszmérlésig való az ilyen pénzemberek és intézetek eljárása és szédelgése. Szédelgésnek kell jellemezni az ily tolkodást, mert ezek a lények csak a nagy kamatokat lesik és mikor már a kamatokból jól bepióczáltak akkor fölmondják hirtelen a tőkét, beperlik és meg ráadásul jó adag költségeket is okoznak a szerencsétlen vigyázatlanoknak, kik nem inkább reális és tisztességes pénzintézetekhez, jómódu és becsületes lelkületű hitelezőkhöz fordultak.

Ily pénzüzérek már sok embert sok családot üttek a szerencsétlenségbe; a kormányoknak pedig kötelességökben áll minden jogállamban arról is gondoskodni és a törvények szigorú végrehajtását ellenőrizni hogy a polgárok szédelő intézetek által anyagilag meg ne rontassanak.

Ezért kell a törvényes kamatlábat is leszállítani, mint ezt az új örökösödési törvényjavaslatban már 5%-ban föl is vették. Hogy milyen szükkeblűek e tekintetben még a legmagasabb pénzintézetek is — azt mutatja a kereskedelmi minister által a budapesti börze tanácsához intézett kérdésre adott szakvélemény, mely nem tanácsolja a törvényes kamatláb leszállítását, persze oly esetekben, midőn ők kapnak kamatokat, de nem bírnák, ha mentül csekélyebbet fizetnének másoknak. Mit kívánhatunk akkor üzerektől és szédelőktől?!

Több figyelmet kell tehát azokra az ismeretessé vált pénzadókra és pénzintézetekre fordítani, melyek lapokban naponta és szeszálók utján tolgják föl másokra az „olcsó“ magánhitelt!

Külföldi szemle.

— **Óriási vasuti terv.** Az angol szakkörökert nem kisebb terv foglalkoztatja jelenleg, mint hogy Angolországot Indiával Kurracheen át vasutal kössék össze. A vasut Calais-n vagy Boulogne-n át egyenesen Gibraltárba vinne, úgy hogy a meglévő vasutak lehetőleg felhasználhatnának. Gibraltáron egy óriási gőzös venné fel azonnal az odaérkező vonatot és Tangerbe szállítaná, innen az északafrikai part mentén Egyiptomot érintve s Arábia északi részét átszelve, keletre vinne s folytatódva a Perzsa öblön át Kurracheeig érne, a hol az indiai vasuti hálózatához csatlakoznék. A terv iránt a legelőkelőbb szakemberek érdeklődnek és az illetékes hatóságnak már be is terjesztették.

— **Új szerkezetű vasut.** Párisban érdekes kísérletet tettek egy új szerkezetű vasutal. Az új vasut abban tér el főképen az eddigeiktől, hogy nem kereken jár, hanem csuszlik, siklik, és egy óra alatt kétszáz kilométernyi utat lehet rajta megtenni. A vasutnak nincs mozdonya, és se szén, se semmiféle gépezet, se villamosság nem kell hozzá. A kísérlet alkalmával a vasut csak 300 méternyi utat tett meg, de ezt egy perc alatt. Ez a kisszabású kísérlet is nagy bámulatra

Isznak is mindjárt az egészségére, mialatt Muki nagyban buzditja nőitlen hivatolnoksáit, hogy vegyenek róla példát, nőüljenek meg.

E családi kép száz fővárosi házban ismétlődik, utazni, fürdőzni megy a főváros.

Akinek nagyobb utra nem tollik, megy nyaralni Budapestre, Pécelre, csak hogy a nyáron át itthon ne lássák, ez nagy szegeny lenne a barátok előtt. Összel aztán beszélnek Dnepperről, Fűrodról, Frantszbadról. A páriák fizetési iverit pedig új adósságok terhelik, szaporodnak a végrehajtások. De hát utóvégre azoknak a boldogtalan végrehajtóknak is kell élniök, hogy nejeik szintén fürdőre utazhassanak.

Pedig higyjék el nem oly elviselhetetlen az élet a fővárosban nyáron sem, a Margitszigetnek kevés párja akad a világon, igazi kies paradicsom az, találhatsz itt üdülést, a külföldön se többet; aztán üdülő helyül itt van a városerdő, a szép hegyi kirándulások, kevés nagy város van, melynek ily közvetlen közelében ily kies, árnyas, üdítő kiránduló helyei lennének. A nyár tikkasztó hősege ellen könnyen és bőven találhatsz itt friss zöldet, felfrísítő üde hegyi levegőt, estenkint pedig a Hangl ki- oszk, (haggyuk meg neki a pítójáról a kedvelt nevet) oly kies szórakozási hely, az előkelő világ gyűlhelye, minőt szintén kevés helyütt találhatni.

A tehetősebbek, ha az egész család együtt utazhatik, jól te-zik, ha légváltoztatás kedvéért vasuton utazgatnak; helyes a szórakozás, nyári utazgatás, fürdőzés, csak ne a férj, a családó anyagi romlására történjék ez s a nő ne fürdőzzék egyedül!

Higyjék el különben, hogy nincs a világnak oly kies helye, mely pótolhatná a boldog családi otthon.

Ördög Róbert.

ragadta a jelenoltakat. Az új szerkezetű waggonok egyszerűen 40 cm. hosszú és 20 cm. magas szögletes sarkokon állnak, melyek széles talpkő síneken nyugosznak. A sarkok belülről üresek, és alól nyitottak. Valami különös csatorna rendszer által az első waggonból komprimált víz ömlik beléjük és megtölti őket. A víz nyomása lassankint annyira fokozódik, hogy a sarkokat és az összes waggonokat fél milliméternyire felemeli. Ekkor vekony vízréteg szívároq a sínek és a sarkok közé s a vonat azonnal megindul és hihetetlen sebességgel siklik tova a vízrétegen. Ennyi az új rendszernek az egész titka, mely azonban esetleg még nagy port verhet föl a közlekedés terén. A megállítás egyszerűen úgy történik, hogy a gépész elzár egy csapot, minek következtében a vízömlés megszűnik, a sarkok iver összeérnek a sínekkel és a vasut tüstént megáll. Megjegyzendő még, hogy az utközben felhasznált víz nagy medencékbe gyűlik össze és ismét használható. Az elhasznált vízmennyiség tehát rendkívül csekély. A többi költségek is elenyészőleg csekélyek, a mennyiben a komprimált víz helyettesít minden egyéb gépezetet. Ehhez még hozzátelhetjük, hogy semmi rázkódás sem érezhető és semmi zaj sem hallható. A tetszés szerinti számú waggonból álló vonat nesztelenül siklik tova mint a szán. (M. M.)

— **Vilmos császár** Angliából visszatér hogy fogadhassa a mi királyunkat. Angliában tartózkodása nagyfontosságú politikai jellegűt kapott, melynek jelentősége lesz a jövőben a politikai helyzetre a kontinensen és a délkeleti Európa eseményeire nézve. A hármasszövetséget úgy látszik megállapított esetekben támogatni fogja s így a békekilátások ismét erősbültek s a krétaiak, meg a szerbek mozgalmái miatt nem dörödnék meg a nagyhatalmak ágyui.

— **Boulanger** az ellene emelt vádakra védekezik s irataiban visszautasítja a vádak s a népre appellál mint egyedüli bírójára. Hanem azért minden oda mutat hogy alapos bizonyítékok nélkül is elítélik őt, mert láb alól el akarják tenni, mint veszedelmes embert.

Helyi és vidéki hírek.

— **Személyi hírek.** Pötzlberger mérnök és Markovits József ügyvéd urak a párizsi világkiállítás megtekintésére és egy nagyobb körutra elutaztak. — Draskovics Imréné urnő polg. iskolai tanító Budapestről, hol gyógykezelés végett tartózkodott, teljesen visszaállított egészséggel tért haza és a jövő tanév megnyitakor állását újra elfoglalhatja. — Főtisztelendő Szarka Kolombán eddig pápai gimnáziumi tanár ur ki ide disponáltatott a napokban megérkezeti.

— **Esküvő.** Czeke József úr kőszegi nagyvállalkozó bájos és kedves leánya Paulának Jenny Ödön ur, földbirtokossal esküvője mult kedden fél 12 óraon ment végbe a helybeli evang. templomban. A meghívott vendégeken kívül az esketési szertartást igen nagy számú közönség nézte. A menyegzői ebéd után az ifjú házaspár falusi birtokukra utazott.

— **Főt. Köfalvi Victor urat** a szombathelyi főgymnásium igazgatóját 25 éves tanárkodásának jubileuma alkalmából a törvényhatóság is üdvözölni fogja s neki a tanügy és a közügyek terén kifejtett közhasznú tevékenységéért elismerést szavazand.

— **A szombathelyi kaszárnya** — mint a közgyűlésen az alispán ur által jelentve lett — f. é. október 15-én fog átadni a katonai kincstárnak. A zárkó letétel nagy ünnepélyességgel történendik, s azon valószínűleg ő felsége a király is meg fog jelenni.

— **Az állattenyésztés rendszerezése.** A földművelési miniszterium újraszervezése alkalmával egy külön „állattenyésztési“ osztály lett szervezve, melynek vezetését a földművelési miniszter megyénk szülöttjére: Egán Ede borostyánkői nagybirtokosra bízta. Egyuttal az eddig önállóan fenállott „országos tejgazdasági felügyelőség“ ezen osztályba lett beolvasztva. Az új osztály hivatása lesz, a lotenyésztés kivételével, az állattenyésztés minden ágára kihatás.

— **Beküldetett.** A „Közseg és Vidéke“ f. é. 30-ik számában foglalt egyik személyi hír nyilatkozatra készítette a vezetésen alatt álló helybeli kath. elemi iskola egyik tanítóját aki magát e nyilatkozat alá „kath. elemi főtanító“-nak írta. Hogy az aláírás téves következtetésekre ne adjon alkalmat, kijelentem, miszerint a nevezett iskolánál alkalmazott tanítók között rangkülömbőség nincs. Major János s. k. prépost, esperesplébános, a kőszegi kath. elemi iskolák igazgatója.

— **Párbaj.** Mint értesülünk az 5-dik es. k. huszárezredhez tartozó két tiszt között Rohonczon a napokban kardpárbaj vivotott. Mindkét fél sebet kapott.

— **Német színészeink** ha az itteni előadásokat befejezték, Szombathelyre fognak átmenni, hol aligha nem nagyobb látogatottságnak örvendenek majd, mint nálunk ebben a — szombathelyiek által — németnek híresztelt városkában. Vederemo!

— **Bírósági lakhelyiségeink szerződéses ideje lejárván,** a szombathelyi kir. törvényszék elnöke utasította az itteni kir. járásbíró urat hogy az ajánlatot tevő Eberling kisasszonnyal a lakásbérlet iránt tárgyalásba bocsájtózzék s az eredményről tegyen jelentést. — Részünkről csak azt a megjegyzést tehetjük, hogy habár a jelenlegi helyiségek a kor kívánalmainak nem felelnek meg több rendbeli hiányok pótlása nélkül és habár olyan zugutczában alig található rá a bíróságra idegen ember, desőt a város szépítése érdekében is kifogásokat lehet emelni, — az Eberling ház még kevésbé alkalmas az

forintért biz ő nem kockáztatja, nem szabad kockáztatni Elvirája, leendő gyermekei anyjuknak drága egészségét. Pár forint adóssággal több vagy kevesebb, ily életbevágó kérdésnél már nem határoz.

Kitör újra a drága köny-özön.

A férjnek roppant nagy rábeszélésébe kerül, csaknem erőltetni kell nejét a fürdőre. Elvira végre csak nagy vonakodással enged.

— De hű maradj ám hozzám, távollétem alatt, édes kis Mukim! rebegi az asszonyka a válás szomorú percében.

Drávay Muki egyedül tölti a nyarat, görnyedten körmölgelve az aktákat. Neje naponkint írja neki a legáradozóbb leveleket, édes titok megvalósulásával is biztatva.

Egyik levelében közli a levél végén, (a nők rendszeren levelük végén közlik a legérdekesebbet), hogy Vezéry Géza titkár is Szliácson van, kövér neje Marienbadban igyekszik ez alatt lesoványodni.)

Másik levelében azt írja, hogy Vezéry igen figyelmes hozzá, otthon is az volt, azért volt oly féltékeny, persze teljesen alaptalanul az a pipiske felesége. Egyuttal örömmel tudatja férjével, mikép a titkár ur biztosít, hogy mihelyt hazajő, rögtön kieszközli, mert a miniszter nagyon hallgat reá, hogy Drávay Mukit, az ő jó barátját, buzgó hivatalnokot, iroda főnöké léptesse elő. Rég megérdemelte.

„Látod, egyetlen Mukim“, írja a szép asszony, „a fürdőzésekre, egészségemre kiadott kis pénz dusan fog kamatozni. Itt is csak rád gondolok, a te érdekedben dolgozom.“

Muki a „Trombitás“ zöld asztalánál tulboldogan beszél el barátainak, hogy nincs több oly áldott jó asszonyka mint az ő Elvirája s oly derék, értelmes hivatalfőnök mint Vezéry Géza titkár ur.

egész bíróság befogadására s a börtönhelyiségek s börtönör elhelyezésére, ezenkívül a külvárosban és szintén félreeső utcában van. Ha már a külvárosba akarnak elhelyezni, sokkal czélszerűbb lenne a Thuczentallerféle ház, hol a postahivatal is volt. Leghelyesebb volna mégis a járásbírói irodát a belváros valamelyik főterére, vagy főbb forgalmi utcájába elhelyezni.

— **A városi tisztújítás** megkezdésének határidejét az alispán ur ő nagysága mint halljuk, még e hónapban kitűzendő. Ugy látszik e tisztválasztás csakugyan tisztújításnak fog bizonyulni.

— **A vármegyei tisztújítás** f. é. december 16-án ejtik meg.

— **A kir. táblához** Szombathelyről dr. Thirring törvényszéki bíró ur lett berendelve.

— **Közigazgatási gyakornokok** eddig mi djárt a fogalmi szakhoz lettek beosztva. Mostantól kezdve előbb a kezeléshez osztanak be s csak ha ennek minden ágát megismerték, jutnak a fogalmazáshoz; a mit mint igen gyakorlati intézkedést üdvözlünk kell!

— **Két tanuló-leányka** a jövő iskolai évre uri házhoz teljes ellátásra fölvetetik; szigorú felügyelet, pontos elbánás biztosított. A háznál zongora is van. Bővebb felvilágosítást ad a szerkesztőség.

— **A zugirászat virágzásban.** Hiában van szigorúan tilalmazva, hogy mások részére üzletszerű foglalkozásként beadványokat szerkeszteni, jogügyekben szentalkodni, ügyfeleket fogadni, azokat tanácsokkal utba igazításokkal ellátni, nem szakértő s arra nem jogosult egyéneknek — nem szabad: mégis anynyi zugirászat van e járásbírói területén mint nyári reggeli eső után a gomba! Gyárják az ügyetlen, formátlan, lényegileg hibás és beadóik érdekeire rendszerint káros beadványokat; adják a bolondabbnál bolondabb jogi tanácsokat és „felvilágosításokat” és rakják zsebre a tiszteletdíjakat! Valóban nehéz volna megkülönböztetni, vajon az ily fajta zugirások arczátlansága nagyobb-e, avagy az ezek klientelája alá kerülők ügyefogyottsága-e? De mindenestre föltűnő az a közömbösség, amivel a hatóságok a zugirászkodás közérmetlen szerepléseit az ujjajikon át nézdegélve eltűrik!

— **A német színészek** szörnyű szálla a szombathelyiek szemében, kik ismert szeretetreméltósággal vannak irányunkban.* Azt is írják, hogy Tikpa városkapitányak nem kellett volna engedélyt adni a „német truppnak.” Hát azt se tudják, hogy ily esetben nem a városkapitány az, aki engedélyt adhat? — Különben ne féltsenek bennünket a szombathelyiek! A német színháznak német publikuma van mert hogy itt német közönség is lakik, ez tagadhatatlan — s ha itt-ott egy-egy magyar család is meglátogatja, az azért jó magyar marad az előadás után is! Nem kell mindent oly sötét színekkel festeni. A „szép haladást a magyarosodásban” ez a párheti német színház nem fogja megakasztani, csak haladástunkat, más téren! — (Sic!) ne gátolná senki, akkor minden jó lenne! — Ezt tessék megszívlelni.

* Ugy emlékszem, hogy Strakosch német recitator-színész Szombathelyen a szűk ház előtt játszott, — egy Szakáll nevű magyar recitator pedig közönség hiányában, meg nem tarthatta előadását.

Korrektoz.

— **Elszabadult lovak.** A vidéken gyakorlatokat tartó husz rok lovai a héten egyik éjjel tömegesen elszabadultak s nagy robajjal vágattak haza községi szokott istállóikba. Szerencsétlenség nem történt.

— **Betörés.** Czeke József ur irodájába ismételtelen betörték ismeretlen tettesek.

— **Beiratások** a helybeli polgári fiu és leányiskolába. A helybeli polg. fiu- és leányiskolában a most következő 1889/90 tanévre a beiratások f. é. szept. 1. 2. és 3-ikán délelőtt 9 órától 12-ig eszközöltetnek a polg. iskolai igazgatósági irodában. Ugyanazon napokon délután 2—4-ig a felvételi és javító vizsgálatok fognak megtartatni.

Az igazgatóság.

— **Pásztor-idyll.** (Fejtörésül.) Este van s a pásztor a völgybe hajtja nyugalomba juhait. Pásztorunk őrizetere összesen 1008 darab juh van bizva melyek a környéken lakó tizenkét birtokosnak tulajdonát képezik. A juhok a birtokosok közt úgy oszlanak meg, hogy mindegyiknek kettővel van több juha mint az előtte valónak, tehát az elsőnek van legkevesebb a tizenkettődiknek legtöbb. Miután a pásztor tulajdonképen még nem tudja, hogy mennyi van az első s azt sem, hogy mennyi az utolsó nyájban, bizony fog kerülni egy kis fejtörésbe, hogy a tizenkét csoport mindegyikében hány juhot osszon be. Mig ezt kiszámítja bele kerül egy hét addig is, hogy a számítás könnyebben menjen általunk segítségére kéri föl a szives olvasókat. Majd aztán jövő heti számban közölni fogjuk az eredményt, a netáni szives segítők némi, de nem sok könnyítésül csak a következőket mondván meg: a második csoportban 2-vel van több mint az elsőben, a harmadikban 4-el, a negyedikben 6-al, az ötödikben 8-al, a hatodikban 10-el, a hetedikben 12-vel, a nyolcadikban 14-el, a kilencedikben 16-al, a tizedikben 18-al, a tizenegyedikben 20-al, a tizenkettődikben 22-vel. Most már ennek alapján tessék számolni s a jövő heti számban közölt eredménnyel összehasonlítani. Leon.

— **Bérekostulajdonosaink** a vámszedésnek azon módja ellen panaszkodnak, hogy ha pl. innen Bükkre visznek utast és visszatérőben a vasúthoz is kimennek a vámos tőlük kétszeres vámot követel, amit ők igazságosnak elismerni nem hajlandók. Anynyi bizonyos, hogy mivel a hidon visszatérőben csak egyszer jönnek át, akár voltak távolabb, akár csak a vasutnál, egyszerűen koptatják a hid töltését, tehát jogszerűleg és méltányosság szerint csakis egyszeri vámmilleték fizetésére

kötelezhető! Ajánljuk e kérdés rendezését képviselő-testületünk figyelmébe.

— **A m. kir. postatakarékpénztár** f. é. július havi forgalma volt: Betételt 38.160 betéttel 379.822 frt. 86 kr. — es 10.217 felmondással kifizetett 263.074 frt 14 kr. — Tisztaösszeg: 116.748 frt 72 kr. — amig mult évi júliusban csak 60.913 frt 39 kr. volt a tisztaösszeg.

— **Az országos kisednevelési kiállítás** helyisége Budapest VIII. ker. kerepesiut 9. sz. a. van a régi Beleznay kertben. Nyitva van naponként reggeli 9 órától este 6 óráig. Beléptidj hétköznapokon 30 krajczár vasárnapon és ünnepnapokon 20 kr. 10 éven alóli gyermekek felét fizetik.

— **A székesfehérvári orsz. tüzoltó-szerkiállítás rendező-bizottsága** figyelmezteti a községek előljáróságait, miszerint a kiállítás 30 kros méréselt beléptidj mellett már a székesfehérvári országos vásár alkalmával augusztus 17-én is megtekinthető lesz, azon czéleből, hogy a vásárra érkező előljárósági tagok netáni tüzoltó-szer szükségleteik beszerzésére nézve maguknak tájékozást szerezhessenek. Ez alkalommal a bizottság nemkülönben maguk a jelenlevő kiállítók megrendeléseket is elfogadnak ugyanott. Miután a kiállításon való vásárlással ugy az érdekelt vevő, mint a kiállítónak előnye fog mutatkozni, kívánatos, hogy vásárlás ez alkalommal eszközöltessék.

— **A fött dinynye.** Dinynyét hozott föl a nagyságos asszony oszonnára. Az új cesélő nagyot néz, hogy hiszen tűz sem ég a „sparherben” s kérdi, hogy tegyen-e föl vizet a dinynyét megfőzni? Azt hitte szegény feje hogy az is csak föve jó mint a — tők!

— **Rosszul számított.** Rehling József (esehországi) állítólag kocsi Szupa János rendeki lakost mikor hazulról a földre kiment megleste hogy hova teszi el a kulcsokat. Mihelyt a háznépe eltávozott, a lesből előjött kinyitotta a kapu ajtót s maga után betette és el is zárta. Ekkor megkereste a konyhaajtókulcsot is és szabadon gazdálkodott, összeszedvén fehérneműket és a szekrényből 1 frt 40 krt, s mint a ki dolgát jól végezte ugyanazon rendben akart eltávozni. Rehlingnek mostoha fia épen hazatért, de a kaput zárva találván elakart már távozni midőn belül gyanus zajt hallott s a kulcslyukon át látta a tolvajt és lármát csapott, mire a megrémült gonosztevő ki a kert felé futott hogy elmeneküljön, de szépen üldözőbe vették, elesípték s most a községi járásbírói börtönében gondolkodhatik.

— **Esős idők járnak** augusztus eleje óta; szerencsére a gabona már be van hordva. A mint értesülünk a léka-völgyben a gabona-terméssel igen meg vannak elégedve a gazdák. Szőlő is van elég; bő szüretet s jó bort várunk a községi hegyekben.

— **Elhaltak névjegyzéke** július hónapból. Schlefer János, kath. 65 éves, tudóvsz. — Nehr Theresia, k. kocsiné, 38 éves, tudóvsz. — Hochsinger Soma izr. 47 éves aljárásbíró, tudóvsz. Lipenszky Ferenc, ev. 25 éves, tanító, tudóvsz. — Fröhlich Gusztáv, ev. cipész nyavalytörés. — Schreiner Katalin, kath. 73 éves tisztviselőné, marasmus. — Pollák Dávid, izr. szabó, tudóvsz. — Ecker Paula kath. 14 nap, gyomor és bélkatarus. — Markovits Francziska, kath. 3 és fél éves, kapásgyermek, tudóvsz. — Grosinger János, kath. 65 éves gyomor- és légesőrák. — Stabi Theresia, kath. 5 hetes, veleszületett gyöngeség. — Gans Mária, kath. eszmadiané 65 éves marasmus. — Szilágyi Anna, kath. 67 éves marasmus. — Riegler József ev. 68 éves, fuvaros, szívizühűdés. Kirchner X. Mihály, kath. 48 éves cipész, tudóvsz. — Scheer Josefa, kath. 1 hónapos kőművesgyermek gyomorkátár. — Randweg József kath. 75 éves takács, tudóvsz.

Tanügyi Csarnok.

Kalászat

a nevelés-tanítás mezején kiváló tekintettel a tanulókor főbb hibáira.

(Negyedik folytatás.)

Tapintatos nevelő bizonyára talál módot, mihelyt gyanu támad, az ilyfajta család gyalázatos voltának földerítésére; tanácsos néha valamennyi könyvét átnézni, előjárásunkat azzal okolván meg a nagyobbaknál, hogy ez a becsületes munka érdekében történik, egyébként könnyen diadalmaskodhatnék a ravaszgáshoz forduló hanyagság a valóságos szorgalmat. — Végül különös jelenség gyanánt megemlíthető, hogy a restség büne nagyon sokszor azok sajátja, kiket az Ég kitűnő ész-tehetséggel áldott meg.

Minthogy a dologtalan, munka-kerülő emberek tenyésznek inkább, mint élnék, akik a társaságnak terhére vannak s mint gyáva herék csak az álom lágy karjai között élvezik az élet fő gyönyöreit: legyünk rajta, hogy növendékeink ilyenekké ne váljanak!

2. Nem is kell említeni, hogy a pontosság az élet minden körülményeiben hasznos, nélkülözhetetlen tulajdonság, nagyon sok kellemetlenségnek lévén okozója a pontatlanság. Hány tanuló szenved e hibában, legutolsó percze hagyván kötelessége teljesítését, későn jelenvén meg a templomban, iskolában! Ennek oka sokszor nem a tanulóban keresendő: későn keltik föl, nem készítik el rendes időre reggeltjét: a rosszul járó órára is gyakran ráfognak a hibát stb. A kötelességét pontosan teljesíteni akaró fiu az efféle eshetőségeket könnyen legyőzheti, és ha nem, akkor figyelmeztetjük a szülőket vagy ezek helyetteseit. Nagyon szomorú volna ugyanis, ha a magukban véve esekélyeknek látszó elkesésüket egykedvűen fogadnók, mert ez esetben számra és terjedelmre nézve szaporodhatnának azok, miáltal az iskolában oly annyira szükséges rend még a legfontosabb dolgokban

is könnyen ingadozni kezdhetne. Ha pedig a későn-járás oka maga a tanuló, kezdetben hivatkozunk a lelkiismeret nyugalmára, a lélek vidámságára, mely a rendnek a kötelesség pontos teljesítésének legközelebbi eredménye szokott lenni; ha ez nem használ, szégyenítsük meg őt pontosabb tanuló-társai előtt, s ha ez sem használ, mint bármí más hibánál, a rendes büntetésekhez is folyamodhatunk. A kötelesség elmulasztása sohasem válik haszonra és, ha ez többször történik, az egész osztály kárára nagyon hátra maradunk az elvégzendő munkában. A leghathatósabb orvosság e hiba ellen, ha a szorgalmi idő pontos betöltésére magunk is nagy gondot fordítunk s a pontatlant legkomolyabb nem tetszésünk nyilvánításával sujtjuk. A tanító állhatatos, szünet nélküli ócsárlása végre is legyőzi a növendék rendtelenségét.

3. Még mindig meg lehetőszen elterjedt balvélemény hogy az iskolában való néma esend és mozdulatlan nyugalom a paedagogia művészetének ne-továbbja, pedig a sirhoz illő némaság, az életlenség, az önállóság hiánya nem okvetetlen következménye a helyes nevelő-rendszernek, mert a növendékek, kiknek minden, sokszor legártatlanabb s természetökből meg korukból folyó mozdulatait elnyomják, szobrokká fejlődnek és nem szabad, önálló emberekké. Mint mindenben, itt is a helyes középut a legjobb. A rend és törvényszerűség megsértése nélkül szabadságot engedni működéseikben: ez a nevelés igazi művészete; mert épenességgel nem nehéz a növendékeket szigorú és kemény rend-szabályokkal mint egy köve tartani, de igen nehéz, megadván nekik a szabadságot, törvényszerű, önálló emberekké képezni őket. Az a tulajdonképeni paedagogus, aki tanítványai lelkének külső nyilvánulásait: az örömet, nevetést, bosszankodást stb. nem elnyomja, megtiltja, hanem a kellő határok közé szorítja; épen az ily nyilvánulásokat lehet az iskolában a czélnak megfelelőleg fölhasználni, ha kellő mederben folynak. A tanuló, akit nagyon szigorú fegyelem alatt tartanak s folyton járó szalagon vezetnek, nagyon lassan válik önmagán uralkodni s az iskolában előforduló jelenségeket helyesen és jóakarattal megítélni tudó önálló lényvé. A passiv állapotból a függetlenbe való átmenet az ilyennél nem minden nehézség, nem minden botlás nélkül történik. S valóban, a nevelés egyik legfinomabb tapintata — mondja Lubrich — fölismeri az időt, melyben a gyepőn tágitani s végre azt egészen elereszteni kell. A hivatásának magaslatán álló nevelő bizonyára biztos kézzel tudja vezetni növendékeit szabadságuk daczára is.

E hideg életlenség nemcsak az iskola külső ügyeiben mutatkozik, hanem néha szellemi működésében is. Többször megtörténik, hogy egész osztályok, míg a megszokott módon vezérik őket, mintaszerű figyelmet, előhaladást tanusítanak, ellenben, mihelyt önálló gondolkodást vagy szellemök kissé erősebb megfeszítését kívánjuk tőlük, zavartakká, szórákozottakká válnak s az előadás menetét nem tudják többé követni. Az általános érdekeltséget, a figyelmet megfeszítését ily esetben úgy kelthetjük föl, ha a mondottakról minden pillanatban számot kérünk s alighogy megmagyarázunk valamit, azonnal megköveteljük annak elmondását s a növendéket egyébként is minden uton-módon önálló munkássághoz szoktatjuk.

Az edző önálló-munkálkodásnak, az előadás alatti érdekeltség fölkelésének s a figyelmet megfeszítésének egyik legnagyobb ellensége sokszor a magán-oktatás. Az ily oktatásban résztvevők számítván arra, hogy a magán-órán majd megtanulják a tárgyat, vagy támaszkodván az u. n. instruktor segítségére, azon hiszszemben, hogy otthon ugys megmagyarázzák nekik a dolgot, nem csak maguk szórákozottak, figyelmetlenek legnagyobb mértékben az iskolában, hanem gyakran szomszédjaikat is zavarják. Ezekre különös gond fordítandó és számon kell kérni tőlük mindjárt az iskolában a magyarázatot, és ha a következő órán nem volnának e tekintetben feleleteik kielégítők, tulajdonítsuk könnyelmű figyelmetlenségöknek, minek eredményét éreztessük vele a bizonyítványban is. Ily módon az előmenetelt nagy mértékben akadályozó elemeket az iskolából kiküszöbölhetjük, a többiek pedig az iskola-test önképző, együtt működő szorgalmas tagjaivá válhatnak.

A magán-oktatásra vonatkozólag legjobb, ha a szülők készülsége és ideje engedi, ha maguk foglalkoznak gyermekeikkel. Hisz örül a tanuló, ha látja, hogy az ő munkája a szülőket is érdekli, azután meg a családnak ugys „legszebb kötelessége — mondja Császár Árpád — a gyermekekkel való foglalkozás; legnagyobb fájdalma a gyermekek szellemi és erkölcsi hanyatlása Figyeljék meg a szülők a tanuló egész napi foglalkozását, intsek a szorgalomra, nézzék meg írásbeli dolgozataikat és legalább a rendet, a tisztaságot követeljük meg tőlük.”

4. Aki ifjúságában nem szokta meg, hogy szellem mintegy erőt vegyen, azt később a legelső meghiúsult kísérlet, a legelső akadály is elijesztheti kitűzött czeljáról; az ilyennek lelke ifju korában vagy állandó szunnyadásban volt, vagy örökké szórákozott; szeme volt, de nem látott, füle volt, de nem hallott, mert nem figyelt.

(Folytatása következik.)

Felelős szerkesztő: **Csorba Géza.**

Kiadó-laptulajdonos: **Feigl Gyula.**

Irodalom.

— **Az Építési Tanácsadó** című vállalatból, Gonda Béla miniszteri műszaki tanácsos és műegyetemi magántanár e közérdekű műveből megjelent a 4-ik füzet melynek tartalmát az ács-, asztalos-, bádógos-, eserépföld-, lakatos-, mázó-, üvegész, kárpítoz-, parketéz-, táviró- és kút munkára vonatkozó építési feltételek, továbbá a köruti és vízi építkezésekre vonatkozó általános s az

utépítésnél előforduló föld- és sziklamunkákra vonatkozó részletes feltételek képezik. A füzethez a frankfurti vásársarok sikerült homlokzati és keresztmetszeti rajza van mellékelve. — Az Építési Tanácsadó megjelenik 2 éves füzetekben. Egy füzet ára 30 kr. Előfizetni szintén lehet rá és pedig egy évre (18 füzetre) 5 frt. 30 krral, félévre 2 frt 70 krral. — Az előfizetés vagy megrendelés ifj. Nagel Ottó könyvkiadóhivatalába Budapestre Múzeumkört a Nemzetiszínház bérházában küldendő.

A meggyőződés hatalma.

Világos bizonyítékok győzik meg a közönséget, hogy Warner Safe Cure-je az egyedüli hatásos szer vese- és májbaj, továbbá a vizszervek bajai ellen, nemkülönben az ezekből származó minden egyéb bajok, nevezetesen rheumatizmus, köszvény, vizibetegség és gyomorhaj ellen.

Az emberiség legnagyobb része szenved e bajok egyikében.

Warner Safe Cure-je kéznél van minden olyan családban, melynek kedves hozzátartozóinak egészsége.

Orvosok sikerrel alkalmazzák Warner Safe Cure-jét ott, ahol minden más szer hatástalan marad.

Ezeket gyógyított már ki Warner Safe Cure-je, s mindenki kigyógyulhat általa.

Az alább közölt bizonyítványok és hálálkodó levelek minden kétséget kizárnak.

Bécs, IV. Freihaus.

Warner Safe Cure-jét családomban, valamint több más ismerős családban is jó eredménnyel használták, s kész vagyok erről személyesen értesítést is adni.

Sild Rudolf.

Pehery, Schlau m. Csehország.

Kötelességemnek ismerem nyilvánosan is kifejezni köszönetemet a miatt, hogy Warner Safe Cure-je gyomor-, vese- és májbajomból teljesen kigyógyított, minek utána két esztendőig a legborzasztóbb kinokat állottam ki, s ez idő nagy részét ágyban töltésem kellett. A kezelő orvosok tehetetlenül álltak, s nem tudtak rajtam segíteni.

Prasek János, vendéglős.

Paks, Magyarország.

Örömmel értesítem, hogy Warner Safe Cure-jének kitűnő hatása van. Köszvényből és görcsökből kigyógyított.

S. Bene István.

Cruzon, Magyarország.

Egy Bright-vesebajban szenvedő beteget Warner Safe Cure-jével gyógyítottam, s kitűnő eredményt értem el vele.

Dr. Kircz Gyula.

Karlowitz, Csehország.

Warner Safe Cure-jével kitűnő eredményt értem el.

Sefl Lipót, cs. kir. jegyző.

Krakkó.

Warner Safe Cure-jének jó hatása van hólyagbajomnál.

Zaranszki Szaniszló, cs. kir. főorvos, irodai igazgató.

Königsberg, Eger m. Csehországban.

Indítatva érzem magamat, hogy minden szenvedőnek a legmelegebben ajánljam Warner Safe Cure-jét. Ezt a szert mindenki bizalommal használhatja.

Hosszabb időn át májdagadatban, epekőben, étvágytalanságban szenvedtem, fájdalmat éreztem a jobb oldalamban, szóval kin volt a életem.

Miután minden más szer és a furdőkúra eredménytelen maradt, Warner Safe Cure-jét használtam s e szer hála Istennek teljesen kigyógyított.

Brandiné, divatárusnő.

Bécs, VII. Myrthengasse 6. sz.

Az igazsághoz hiven bizonyíthatom, hogy Warner Safe Cure-je nekem rendkívül használt, miután minden más szer eredménytelen volt.

Ellicher János.

Szeged.

Warner Safe Cure-je nekem nagyon használt.

Baross László, lelkész.

Pilgram, Csehország.

Warner Safe Cure-je öt évig tartó gyomorhajomból teljesen kigyógyított.

Národni Baruska, háztulajdonosnő.

Belgrád.

Alulírott Warner Safe Cure-jét mindenkinek a legmelegebben ajánlhatom mint vértisztító szert, továbbá főfájás és szívdobogás ellen, mivel ez a szer engem e betegségekből teljesen kigyógyított. Kijevis Katalin.

Warner Safe Cure-je kapható a „Salvator” gyógyszerárban Pozsonyban, Török József ur, gyógyszerárban Budapesten, s más gyógyszerárakban.

Piaczi-árak.

Buza	100 kilo	7 frt. 80 krtól	8 frt. 20 kr-ig.
Rozs	"	6 " 70 "	7 " 30 "
Árpa	"	6 " 70 "	7 " 5 "
Kukoricza	"	5 " 80 "	6 " — "
Zab	"	6 " 70 "	7 " — "

Buzaliszt I.	100 kilo	15 40	100 kilo burgonya	4 50
" II.	"	14 40	Marhahús . 1 kilo	— 48
Rozsliszt I.	"	13 70	Marha zsír	1 —
" II.	"	13 40	Disznóhús . "	— 56
Buzakorpa	"	8 75	" zsír . "	— 96
Rozs	"	5 —	Borjúhús . "	— 60
Köleskása	"	11 —	Birkahús . "	— 40
Dara	"	16 —	1 méteről búkkfa	13 50
Árpa dara	"	8 —	" " dorong	10 —
Széna	"	2 80	" " tölgyfa	9 40
Szalma	"	1 70	" " dorong	7 30

HIRDETESEK.

KERESÜNK!

tisztességes embereket (posta-, biztosító- és takarékpénztári hivatalnokokat, jegyzőket, tanítókat, kereskedőket, ügynököket, satb.) kik sorsjegyeknek részlevezésre való elárulásával törvényszerűen kiállított részleteinek alapján, foglalkozni akarnak. Jelentkezőket a legmagasabb provizióban részesítjük, egybekötve egy jutalom-díjjal es esetleges állandó (fix) fizetéssel.

Ajánlatok intézendők:

Dirnfeld testvérek,

bankházhoz

Budapestben, V., fürdő-utca 4.

Dr. Grósz Sándor

megyei t. főorvos, orvos, sebészi

tudor és műtő fogorvos

fogászati műterme

Budapest, Károlykört 7. szám alatt van,

a hol a legújabb tudományos vívmányok alapján, a fog piombirozása, fogak készítése eszközöltetik.

Fog-Elixir, fogpor és fogpasta
a főtisztelendő és kegyes
'Benedek-rendü' szerzetesektől

Soulac-i apátság Girondában.
Prior: Dom Maguelonne.
2 arany érem:
Brüsszel 1880 - London 1884
A legmagasabb kitüntetések.
Feltalál: Pier. Boursaud
tatott: **1373-ban** Prior által.

A főtisztelendő és kegyes „Benedek-rendü”-ek fog-elixirjének mindennapi használata, — egy pár eszennyi adag egy pohár vízben — megakadályozza a lyukas fog képződését és meggyógyítja a lyukas fogat, melynek fehér fényt és szilárdságot kölcsönöz, s a mellett a foghúst erősíti és épen tartja.

Olvasóinknak tehát tényleg szolgálatot teszünk, a midőn figyelmüket ezen régi és hasznos készítményre felhívjuk, a mely a legjobb gyógyszer és egyedüli óvszer a fogfájás ellen.

Ház alapítattott 1807-ben. **SEGUIN Bordenaux** 106 és 108,

Főügynök: Rue Croix de Sequey.

Kapható minden nevezetesebb illatszerár-kereskedésben, gyógyszerárakban és gyógyszerár-(drogue) kereskedésekben.

Fischer Győző

városligeti testgyógyintézet és hidagvizgyógyintézet
Budapestben, Hermina-ut 1525.

(Ezelőtt dr. Fischer-hof-féle vizgyógyintézet.)

Az intézet gyönyörű parkban, emelkedett helyen felszlik. Berendezése első rangú, a lakásokról, kényeletről, szórakozásról mindenképen gondoskodva van. Levegője, vize kitűnő. A gyógyintézetben gyógyítanak mindenféle izületi és csontbaj, gyuladások, ficzomolások, törések, izület merevülés, zsugorodás, csontgörbülések, a térd és láb so féle elferdülése, hátgerinc görbülések, tyukmell, ferdényak, veloszületett ficzomolás. A veztagok viszértágulás, vastagodása. — A hátgerinczsorvadás (1 bes dorsalis) Charkotnak, a hírneves párisi tanárnak legujabb elvei szerint és fűző által is sikerrel gyógykezeltek.

A hidagvizgyógyászati osztályban minden ilyen kezelést igénylő beteg felvétetik. A betegek bentlakók vagy bejárók. — Prospectus ingyen.

Hozzáim intézett írásbeli felhívások ajánlva küldendők.

Nincs többé fogfájás!! Könnyen vérző beteg és gyulladt foghúst gyógyít és erősít, a fogkövet eltávolítja és képződését meggátolja; a szájbüzt azonnal megszünteti napontai használatnál

cs. és kir. udvari fogorvos és udv. szállító valódi

Dr. Popp világ-ANATHERIN híru SZÁJVIZE

két-zer oly nagy palackokban mint eddig.

Ezzel egyidejűleg alkalmazandó

Dr. Popp fogpasztája mely a fogakat egészséges és szép állapotban tartja.

Dr. Popp Anatherin fogpasztája mely a legjobb és legfinomabb szer a fogak tisztán tartására és a foghús megerősítésére.

Dr. Popp fogpora ragyogó fehérségű fogakat kölcsönöz anélkül, hogy mint más fogporok a fogak zománczát megsértené.

Dr. Popp növényesszappana a legjobb gyógy-pipere szappan, minden nemű bőrküüések ellen és különösen furdőkűöz.

Dr. Popp napraforgó venus (szappan) nem glicerin). A legújabb és a legfinomabb divat-pipere szappanok. A bőrt bársonyfinomná teszik.

Árak: Anatherin-szájviz 50 kr., 1 frt. és 1 frt 40 kr. Anatherin fogpasztája 1 frt 22 kr. Aromatikus fogpasztája 35 kr., Fogpor dobozban 65 kr., Növényesszappan 30 kr., Napraforgó-szappan 40 kr., Venus szappan 50 kr.

E szerek kaphatók Közegen: Csacsinovits I. és Küttel I. gyógyszerészeknél.

Az Anatherin szájviz beteg fog és foghus ellen.

Dr. Popp J. G. udvari fogorvos urnak!

Már rég irtam volna, de előbb megakartam győződni kitűnő szájvizének hatásáról. Az alkalmazott szerek közül csak egyedül a Popp-fele Anatherin-szájviz használt, mely fehér, genyes foghúsomat és inogó fogamat megszilárdította, míg a többi szájvizekért csak a pénzt dobtam ki. Szilárd meggyőződésem szerint, csak az öt szájvize valóban jó.

Őszinte lekötelezettje

Dr. Raske Vilmos,
lelkész Besztercén.

ALBRECHT JÓZSEF ÖZVEGYE

varrógép-raktár

Köszegi-utca 14. sz. a. Szombathelyen.

Van szerencsém a n. é. érdekelt közönség becses tudomására hozni, miszerint üzletemet ujabban ismét kibővítettem, s a jelenleg divó Bicycle-sport részére is berendeztem. Raktáron tartok jó minőségű, s olcsó ár mellett

Bicycle és Rover-gépeket

a hozzá tartozó felszerelési tárgyakat. Javítások jól, gyorsan és olcsón eszközöltnak.

Együttal bátorkodom nagy raktáramat minden rendszerű és elsőrangú gyártmányu

varrógépekben

ugyszinte minden hozzá tartozó kellékek s javításokra nézve is a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlani, s továbbra is megtisztelő bizalmát kérem.

Kiváló tisztelettel

Kovács Ferencz,
üzletvezető.

